

Ved Folketingsmanden for Aarhus Amts 3die Valgkreds (F. F. Samuelsen) er modtaget et Andragende fra fhv. Haandværker ved Statsbanernes Centralværksted i Aarhus O. E. Hansen om en aarlig Understøttelse.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om en overordentlig Kapitelstakst for Aaret 1914.

Forhandlingen genoptoges.

Hans Nielsen (Skanderborg Amts 1ste Valgkreds): Jeg har kun forlangt Ordet for at gøre en Bemærkning om Kapiteltakstens Indflydelse overfor vore Godsejere, en Bemærkning, som er fremkaldt af nogle Udtalelser af det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen (J. C. Christensen). Men da jeg nu har Ordet, vil jeg dog gerne med det samme sige et Par Ord om det Optrin, der fandt Sted ved Slutningen af sidste Møde.

Den højtærede Konseilspræsident mindede meget rigtigt det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen om, at vi levede under en stor Verdenskrig, og det var sikkert ikke uden Grund, naar man erindrer sig det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsens Tale, at Konseilspræsidenten gjorde den Bemærkning, for man kan jo ikke komme væk fra, at det foreliggende Lovforslag i meget høj Grad er en Følge af Verdenskrigen. Hvis alt var gaaet ganske roligt ude i Verden, var dette Lovforslag ikke kommet til at ligge paa Tingets Bord. Derfor synes jeg ogsaa, at naar man skal lade den nuværende Regering vederfares Retfærdighed, bør man bedømme dette Lovforslag paa en noget anden Maade, end det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen bedømte det i sin Ordførertale forleden Dag. Denne Tale var for Resten mærkelig i mange Henseender, naar man erindrer sig de Taler, det ærede Medlem holdt i 1893, da han fremsatte sit Forslag til en Tiendeafløsning, et Forslag, der paa en Maade kom som en fuldstændig Demonstration mod de Moderate, der havde indbragt et Forslag af lignende Art. Naar man ser paa de Principper og de Anskuelser, det ærede Medlem da nærede i disse Spørgsmaal, som er ganske analoge med Kapitelstakst-

spørgsmaalet, og man saa hørte det ærede Medlem forleden Dag, kan man ikke sige andet, end at der har fundet en meget stor Omvendelse Sted hos det ærede Medlem ogsaa paa dette Omraade. Det ærede Medlem vilde jo forleden Dag give det Udseende af, at han talte for Enkerne og de faderløse og andre — som kan have det trangt og kummerligt nok her i Verden —, naar han vilde have Kapitelstaksterne fastsat til deres fulde Højde — for det var i Virkeligheden Hovedindholdet af det ærede Medlems Tale. Men det er jo en fuldstændig Vildfarelse. Det ærede Medlem var en fuldstændig paalidelig og tro Ordfører for Godsejerne her i Landet, da han talte forleden Dag. Jeg har ikke kunnet skaffe Materiale til Veje til Oplysning af, hvor stor Betydning Kapitelstaksten har helt igennem for vore Godsejere, men Hof- og Statskalenderen bringer dog Oplysninger af forskellig Art om vore Godsers Herligheder. For nogle opgives der kun, at der hører saa og saa mange Tønder Hartkorn til, for andre opgives det, at de har saa og saa store Indtægter i Form af Sæd, men for 4 Godser opgives Indtægten i Byg. Hvis man tager de Indtægter, de skal have gennem Byg, kommer man til et ganske andet Resultat, end det ærede Medlem kom til. De Godser, som har den største Indtægt i Form af Korn, er, saa vidt jeg kan se, følgende: Først er der den tidligere Konseilspræsident, Baron Reedtz-Thott til Gaunø, som har ca. 8,000 Tdr. Korn af forskellig Art. Men saa kommer vi til de 4 Godser, der skal have Byg. Først er der Bregentved. Det har en Indtægt af 7,604 Tdr. Byg, og af denne Byg fik Grev Moltke i Fjor efter Kapitelstaksten ca. 84,000 Kr. Hvis vi nu følger det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen, skal han for 1914 med den Kapitelstakst, der kommer til at gælde for Byg, have 137,000 Kr., altsaa en Forhøjelse paa 53,000 Kr., og jeg kan ikke med min bedste Villie se, at en saadan Forhøjelse har nogen som helst Berettigelse. Saa er der Hofjægermester Holstein-Rathlou til Rathlousdal, han skal have 4,329 Tdr. Byg, og de indbragte ham i Fjor ca. 47,000 Kr. Efter en Kapitelstakst som den, det ærede Medlem vil have, skal han for 1914 have 78,000 Kr., hvilket er en Stigning paa 31,000 Kr. Endvidere skal Grev Ahlefeldt, Langeland, have ca. 3,800 Tdr. Byg. De indbragte ham i Fjor 41,000 Kr. For 1914 vil det blive 68,000 Kr., altsaa en Stigning med 27,000 Kr. Godset Clausholm, det v. Schildenske jydsk Fideikommis, skal